

Anmälningsärende
3 R
KuN 2013-11-26

Per Sundgren
Orienteatern
Katarina Bangata 77
116 42 Stockholm

Svar på skrivelse om reglerna för kulturstöd

Som svar på Orienteaterns skrivelse 6.1/3959/2013 till kultur nämnden vill kulturförvaltningen anföra följande:

Efter en process som innehöll både en omfattande dialog med det fria kulturlivet och de politiska partierna beslutade kultur nämnden i november 2011 att införa ett nytt kulturstöd. Det nya systemet omfattar två stödområden, kulturstöd och utvecklingsstöd, vilka ersatte fyra tidigare stödformer. Kriterier, bedömningsgrunder och prioriteringar är beslutade av kultur nämnden.

Det nya kulturstödet innebär:

- Förstärkt fokus på kvalitet
- Förstärkt fokus på publik programverksamhet
- Möjlighet att söka för flerårig programverksamhet och fler ansökningstillfällen
- Flerkulturell programverksamhet ges högre prioritet
- Förstärkt referensgruppsarbete med ökad transparens och förändrat arbetssätt inom kulturförvaltningen

Fler ansökningstillfällen har införts, en referensgrupp som valts av kultur nämnden ingår sedan ett år tillbaka som en del av handläggningen. Redan första året har flera sökande fått fleråriga stöd. Då övriga punkter hänger ihop med bidragsgivningen ställs frågor om detta i ansökningshandlingarna som en del i handläggningsprocessen.

Även i tidigare stödformer, som t.ex. verksamhetsstöd, har bedömningen baserats på planer för kommande period. Om stöd enbart skulle fördelas utifrån historik skulle det dels vara svårt att föreslå stöd till nya aktörer och dels omöjligt att göra en bedömning av stödnivåerna. Vidare menar kulturförvaltningen att bedömningsgrunderna är en viktig del för att kunna bedöma kulturstödet förväntade resultat såsom; förstärkt fokus på

kvalitet, förstärkt fokus på publik programverksamhet samt för att flerkulturell programverksamhet ska kunna ges högre prioritet.

Tidigare kritiserades ansökningshandlingarna för verksamhets- och projektstödet för att ha huvudfokus på kvantitet istället för på kvalitet. För att få en bättre bild av både konstnärlig kvalitet och hur man arbetar med marknadsföring etc. ställs nu tydligare frågor om detta i ansökningsblanketten. Här ges en möjlighet att beskriva allt det utvecklingsarbete som görs i Stockholms fria kulturliv.

Många kulturverksamheter arbetade sedan tidigare utifrån ett medvetet jämställdhetsperspektiv. Ännu fler arbetade med delaktighet i den konstnärliga processen och flertalet beskriver nu detta samt sitt publikarbete tydligare. Man beskriver både sina resultat från tidigare års arbete och de nya planer man har. Vad gäller konstnärlig kvalitet är det något förvaltningen även tidigare frågat om i ansökan och som legat till grund för bedömningen.

Målet är inte att ansökande verksamhet ska anpassas efter en mall. En programverksamhet kan vara svagare på vissa bedömningsgrunder och starkare på andra. Vid bedömningen tittar man sammantaget på de olika bedömningsgrunderna. En bra ansökan är en ansökan som väl beskriver programmet. Alltså görs bedömningen av det planerade programmet inte av ansökan i sig. I bedömningen tar man även hänsyn till historik, ekonomi m.m. Som en viktig del i handläggningen ser man även till de prioriteringar som kulturnämnden beslutat om.

Om man planerar fler produktioner i samma ansökan ska dessa beskrivas i ansökan och en samlad bedömning görs. Kulturförvaltningen väljer inte ut vissa produktioner i en ansökan. Om en ansökan beviljas så pass mycket lägre stöd än de sökt att det inte går att genomföra alla delar reducerar verksamheten själv verksamhetsplanen.

Slutligen håller kulturförvaltningen med Per Sundgren om vikten av långsiktighet. Flera sökande har redan beviljats fleråriga stöd och ambitionen är att ännu fler ska beviljas långsiktiga stöd.

Berit Svedberg
Kulturdirektör

Patrik Liljgren
Chef, kulturstrategiska staben

Stockholm 2013-10-14

Till Stockholms kulturnämnd!

Vi förstår den ilska som uttryckts av flera fria teatergrupper över de nya politiskt initierade reglerna för kulturstöd. Det går nämligen inte att komma ifrån att dessa regler andas en avgörande misstro mot seriöst arbetande konstnärer. Ändå tror vi inte på någon ond vilja, så vi har snällt försökt anpassa oss till de nya reglerna, men det känns inte bra. Jag ska försöka förklara varför.

Grundtanken i det nya regelsystemet är ett antal s k bedömningsgrunder: konstnärlig kvalitet, målgruppsarbete, publik räckvidd, delaktighet, tillgänglighet, jämställdhet, mångfald, ekonomi och beloppsintervaller. Oavsett vad vi vill göra och oavsett skiftande förutsättningar ska varje föreställning (program) passas in i denna på förhand givna mall av bedömningsgrunder. Så fungerar inte konstnärligt arbete?

Sedan ska förvaltning och referensgrupper bedöma hur vi lever upp till alla dessa krav. Till att börja med ska den konstnärliga kvaliteten i ansökan bedömas, dvs produktionens kompetenser, metoder och ambitioner, programmets aktualitet, programmets bidrag till komplexitet och eftertanke och sist men inte minst "programmets långsiktiga värde". Hur är det möjligt? Det är alltså inte resultatet, den spelade föreställningen, utan den kvalitet som kan utläsas av ansökan som ska bedömas. På kulturförvaltningen måste det finnas människor med rent magiska förmågor. Hur har man landat i något så bakvänt?

Dessvärre tror vi inte att det handlar om ett tillfälligt misstag eller snedsprång. Dessa regler passar bara allt för väl in i de managementteorier som gjort sig breda under senare år. Nu är det dags för kulturlivet. Produktiviteten och den konstnärliga kvaliteten måste öka som Madeleine Sjöstedt brukar framhålla. Centralt i dessa teorier är styrning genom införande av standarder som kan mätas och följas upp. Från varuproduktionen har man hämtat de modeller som nu med katastrofala resultat införts i den offentliga sektorn. Istället för att anknyta till en tradition i svenskt kulturliv som byggt på förtroende och tillit införs nu system som bygger på kontroll och misstro.

I den rapport om svenskt kulturliv som gjordes på uppdrag av Europarådet 1990 konstaterades att få andra länder kunde "visa upp en motsvarighet till det svenska stödsystemets enkelhet och avsaknad av någon som helst styrning." Vad man här beskriver är helt enkelt den tradition byggd på tillit som växt fram genom goda kontakter mellan konstnärer och offentliga myndigheter. Denna modell har varit extremt framgångsrik. Nu håller den på att urholkas av en allt tydligare byråkratisering av relationerna mellan politiker, förvaltning och konstnärer.

Det är nu dags för politisk besinning och dialog. Vi vill bedömas efter vad vi presterar inte efter hur duktiga vi är på att skriva ansökningar. Vi vill känna tryggheten att kunna betala löner och hyror för mer än ett år i taget. Vi vill helt enkelt ha ett system som gör det möjligt att arbeta långsiktigt. På det vinner den konstnärliga kvaliteten.

Sammanfattningsvis vill vi:

Att stödet inte ska utgå från enskilda program/projekt utan vara ett verksamhetsstöd där vi själva får avgöra hur ekonomiska resurser kan användas på bästa sätt

Att det tydligt ska framgå att den kvalitetsbedömning som görs i allt väsentligt bygger på våra prestationer och inte på hur vi formulerar våra ansökningar

Att det tydligt ska framgå att anförda bedömningsgrunder inte är en tvingande mall utan utgör ett stöd som vi kan välja att utgå från när vi gör vår ansökan om vi finner det lämpligt.

Per Sundgren

Styrelseordförande för Orienteatern